

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci žalobce: **Povodí Labe, státní podnik**, sídlem Víta Nejedlého 951, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.10.2014, č.j. 1757/530/14, 62370/ENV/14,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobce se domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 29. 4. 2014, sp. zn. ČIŽP/44/OOP/SR01/1320891.007/14/UVR. Uvedeným rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta 20 000 Kč za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), a dále povinnost k úhradě nákladů správního řízení ve výši 1000 Kč. Deliktní jednání žalobce spočívalo v tom, že zanedbal péči o dřeviny rostoucí mimo les na pozemku parcelní číslo 3415/7 v katastrálním území Ústí nad Labem, konkrétně tím, že u blíže specifikovaných dřevin ve vlastnictví žalobce došlo k poškození pletiv kmenů stromů, způsobeném zarůstáním do kovové konstrukce, a neprovedením arboristické údržby korun stromů, čímž byla snížena vitalita dřevin a zhoršen zdravotní stav dřevin. Žalobce považuje napadené rozhodnutí žalovaného za nezákonné s tím, že jím byl zkrácen na svých subjektivních majetkových právech. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí ČIŽP

podal odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí ČIŽP potvrdil.

[2] Žalobce má předně za to, že žalovaný nesprávně interpretoval a aplikoval sankční ustanovení ZOPK. Argumentuje, že § 7 odst. 2 ZOPK stanoví vlastníkům dřevin povinnost pečovat o dřeviny, zejména je ošetřovat a udržovat. Porušení této povinnosti jako správní delikt však ve stanovených správních deliktech právnických osob v § 88 ZOPK uvedeno není. Pak podle názoru žalobce nelze právnické osobě, která dřeviny vlastní, uložit pokutu za zanedbání (porušení povinnosti) péče o dřeviny. V řízení před ČIŽP bylo nadto prokázáno, že k poškození předmětných dřevin došlo instalací kovových opěrných prvků, které poškodily pletivo kmenů dřevin, a které ke stromům nainstalovalo Statutární město Ústí nad Labem (dále jen „město“), nikoli žalobce. Žalobce není osobou, která poškodila dřeviny, a z jeho strany nedošlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK. Žalobce má za to, že nejednal protiprávně. Instalované kovové podpěry nejsou ve vlastnictví žalobce, nýbrž ve vlastnictví města. Žalobce není osobou primárně odpovědnou za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK. Odkaz žalovaného na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011, a ze dne 9. 12. 2011, č. j. 2 As 26/2010-105., ukazuje dle žalobce na nepochopení těchto judikátů ze strany žalovaného; objektivní stránka deliktu je pouze jedním ze znaků skutkové podstaty správního deliktu.

[3] Žalobce dále namítá, že žalovaný nesprávně posoudil žalobcem namítané zmatečnosti výroku napadeného rozhodnutí ČIŽP. Pokud ČIŽP ve výroku napadeného rozhodnutí uvádí, že žalobce porušil povinnost danou v § 7 odst. 1 ZOPK a tím došlo ke spáchání správního deliktu podle § 8 odst. 1 ZOPK, tak je výrok zmatečný a nesrozumitelný, neboť § 8 odst. 1 ZOPK stanoví, že ke kácení dřevin rostoucích mimo les je třeba povolení. Žalobce v této souvislosti namítá, že žalovaný nesprávně posoudil zákonnost prvoinstančního řízení. Má za to, že výrok napadeného rozhodnutí ČIŽP je v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu, a žalovaný tak nedostál své povinnosti stanovené v § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“)

[4] Žalobce namítá též nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalovaný totiž zcela pominul odvolací námitky žalobce, že ČIŽP v rozporu s § 3 s. ř. nezjistila skutečný stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti, neprovedl v rozporu s § 52 s. ř. žalobcem navržené a předložené důkazy, v rozporu s § 50 odst. 3 s. ř. nezjistil všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce a v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 s. ř. v odůvodnění rozhodnutí neuvedl informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami žalobce a neuvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84).

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že žalobcem uvedené námitky již byly vypořádány v napadených rozhodnutích, a proto na ně odkazuje, stejně jako na vyjádření ČIŽP k žalobě. K námitce týkající se nesprávného posouzení právní otázky žalovaný uvádí, že při vydání napadeného rozhodnutí nevybočil z právní praxe aplikace ZOPK a rozhodl v souladu s judikaturou v něm citovanou. K výsadbě předmětných dřevin došlo na základě souhlasu vlastníka pozemku ze strany města, povinnost následné péče tedy přešla

na vlastníka pozemku, který se jí smluvně ani jinak nezprostil. Nedodržení zákonné povinnosti je pak chápáno jako naplnění skutkové podstaty, neboť i nečinnost je v tomto smyslu činností. K poškození nedošlo instalací kovových podpěr ke stromům, ale jejich částečným neodstraněním, které již bylo zákonnou povinností vlastníka pozemku, pokud tuto povinnost nepřenesl na investora.

[6] Žalovaný dále cituje z vyjádření ČIŽP k žalobě, z něhož je podstatné následující. Podle § 7 ZOPK je péče o dřeviny povinností vlastníků. Žalobce je vlastníkem předmětné pozemkové parcely a je tak povinen starat se o dřeviny na svém pozemku i přesto, že konstrukce pro podporu správného růstu dřeviny instaloval jiný subjekt. V době instalace kovových konstrukcí k poškození dřevin nedošlo, k tomu došlo až v delší časové linii postupným zvětšením (růstem) kmene stromu a jeho zařezáváním do kovových konstrukcí; tím došlo k zanedbání péče o dřeviny. Podle názoru ČIŽP nelze přenést odpovědnost stanovenou zákonem na další subjekt soukromoprávní smlouvou, nýbrž pouze na základě veřejnoprávní smlouvy. Pokud žalobce jako vlastník pozemku viděl, že „nasmlouvaný partner“ neplní své povinnosti na něho smlouvou převedené, měl zajistit vlastními silami pěstební péči nebo zřídit pěstební péči pomocí jiného subjektu. ČIŽP považuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011-50, a ze dne 9. 12. 2011, č. j. 2 As 26/2010-105, za správně pochopený.

[7] K žalobcem namítané zmatečnosti výroku rozhodnutí ČIŽP žalovaný uvádí, že tento výrok splňuje kritéria s. ř., je zřejmé kdo, kde, kdy a čím naplnil skutkovou podstatu ust. § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK, které je v úvodu citováno přesně. Skutečnost, že v dalším textu došlo k chybě v psaní (ve výroku rozhodnutí je nesprávně uvedeno „...a došlo tím ke spáchání správního deliktu poškození skupiny dřevin rostoucích mimo les dle ust. § 8 odst. 1 ZOPK“), by neměla způsobit zmatečnost vydaného rozhodnutí, výrok by měl být vykládán v celkovém kontextu. Podle žalovaného byla od začátku správního řízení skutečnost poškození dřevin zanedbanou péčí o dřeviny vždy zapsána jako hlavní skutečnost zahájení správního řízení a i hlavním předmětem svolaného ústního jednání, a žalobce byl od začátku správního řízení správně informován o tom, v jakém smyslu a rozsahu byl porušen ZOPK. Výše popsanou chybou v písemném vyhotovení rozhodnutí nemůže dojít k záměně s jiným správním deliktem, neboť ust. § 8 odst. 1 ZOPK žádné správní delikty nestanoví.

[8] Ze správního spisu žalovaného se podává, že dne 10. 12. 2013 provedla ČIŽP kontrolu dřevin a zjistila poškození 15 exemplářů lípy plstnaté (*tilia tomentosa*) od kovové konstrukce, zabezpečující u mladých stromů správnou stabilitu. Na základě údajů z katastru nemovitostí ČIŽP zjistila, že vlastníkem pozemku, na němž poškozené dřeviny rostou, je žalobce. ČIŽP uložila žalobci příkaz k úhradě pokuty podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK ve výši 20 000 Kč, proti němuž žalobce podal odpor s argumentací, že žalobce není osobou, která u dřevin kovovou konstrukci nainstalovala, tou je město. Na ústním jednání dne 5. 3. 2014 zástupce žalobce mj. na otázku ČIŽP, zda existuje smlouva mezi žalobcem a statutárním městem Ústí nad Labem, uvedl, že žádná taková smlouva není, že výsadba byla provedena spontánně ze strany města, žalobce souhlas k výsadbě nedával. Ve spise je dále založeno vyjádření magistrátu města ze dne 21. 1. 2014, v němž odbor dopravy a majetku potvrzuje, že město provedlo výsadbu dřevin v roce 1998 v rámci kompletní rekonstrukce chodníků na silnici I. třídy I/30, přičemž náklady rovněž hradilo město.

[9] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[10] Podle § 3 odst. 1 písm. i) ZOPK je *„dřevina rostoucí mimo les (dále jen „dřevina“) strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné krajině i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond“*.

[11] Podle § 7 odst. 1 ZOPK jsou *„dřeviny chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů“*.

[12] Podle § 7 odst. 2 ZOPK je *„péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování povinností vlastníků.“ (...)*

[13] Podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK *„orgán ochrany přírody uloží pokutu až do výše 1 000 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les...“*.

[14] Podle § 88 odst. 3 ZOPK se *„při stanovení výše pokuty přiblíží k závažnosti protiprávního jednání a k rozsahu brozící nebo způsobené újmy ochraně přírody a krajiny“*.

[15] Povinnost řádné péče o dřeviny je důležitou součástí obecné ochrany dřevin. Je povinností vlastníka, aby o dřeviny pečoval, zejména je ošetřoval a udržoval. Zákon tedy předpokládá, že k zachování dobrého stavu dřeviny je nutná nejen její ochrana před poškozováním a ničením, ale též odpovídající aktivní péče (viz též Vomáčka, V., Knotek, J., Konečná, M., Hanák, J., Dienstbier, F., Průchová, I. *Zákon o ochraně přírody a krajiny*, 1. vydání. Praha: 2018, 676 s., komentář k § 7). Odpovědnost za správní delikt podle § 88 odst. 1 písm. c) stíhá právnickou osobu nebo fyzickou osobu při výkonu podnikatelské činnosti, pokud dřevinu bez povolení zničí nebo poškodí. Pod toto deliktní jednání spadá i nekonání (nečinnost), resp. zanedbání povinnosti vlastníka o dřevinu řádně pečovat (srov. § 10 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, resp. pro napadené rozhodnutí relevantní § 4 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích vzhledem k tomu, že v době rozhodování veřejné správy obecný kodex pro deliktní odpovědnost chyběl, je možné využít analogie práva a vycházet ze zákona o přestupcích, když tento závěr plyne rovněž obecně z teoretické literatury a chápání jednání jako součásti objektivní stránky deliktu). Vlastníkem dřeviny je (zpravidla) vlastník pozemku, na kterém dřevina roste (§ 507 občanského zákoníku).

[16] Odpovědnost podle § 88 ZOPK je odpovědností objektivní; jedná se o odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Zkoumá se tedy naplnění obligatorních znaků objektivní stránky dotčené skutkové podstaty, tj. jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. Příčinná souvislost je vztahem mezi protiprávním jednáním a škodlivým

následkem, který byl tímto jednáním vyvolán. Jednání je příčinou následku pouze tehdy, jestliže by následek bez tohoto jednání nenastal buď vůbec, anebo by bez něho nenastal takovým způsobem, jakým konkrétně nastal (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011-50).

[17] Žalobce nezpochybňoval skutečnost, že je vlastníkem pozemků, na nichž se nacházely poškozené dřeviny. Namítá-li žalobce, že porušení povinnosti vlastníka pečovat o dřeviny není v § 88 ZOPK uvedeno, je nutno (s odkazem na přestupkový zákon) zopakovat, že ust. § 88 odst. 1 písm. c) zahrnuje též omisivní delikt, tj. zanedbání povinnosti odpovědné osoby (vlastníka pozemku, na němž dřevina roste) o dřevinu řádně pečovat. Ze správního spisu žalovaného nevyplývá, jak naopak tvrdí žalobce, že by k poškození předmětných dřevin došlo instalací kovových opěrných prvků. K poškození dřevin došlo tím, že instalované kovové prvky, jež splnily svoji opěrnou funkci, nebyly včas odebrány, nýbrž zůstaly na místě až do doby, než do nich kmeny dřevin vrostly, čímž došlo k poškození těchto dřevin. K poškození předmětných dřevin došlo v delším časovém odstupu, přičemž stěžejní příčinou nebyla instalace kovových opěr (ta naopak byla při vysazení dřevin a v určitém období poté žádoucí), nýbrž opomenutí jejich odstranění, resp. zajištění tohoto odstranění. Toto (ne)jednání nelze s ohledem na příčiny poškození a období, v němž k němu došlo, přičítat subjektu, který kovové opěry k dřevinám instaloval; jedná se jednoznačně o zanedbání následné péče o tyto dřeviny a žalobce měl minimálně dohlédnout na to, aby došlo k včasnému odstranění těchto opěr (např. dohodou s městem).

[18] Vzhledem k tomu, že žalobce jako vlastník pozemku, na němž se předmětné dřeviny nacházejí, netvrdil ani neprokazoval, že by péči o dřeviny svěřil jiné osobě (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 11. 2016 sp. zn. II. ÚS 2200/15, jakož i úvahy Nejvyššího správního soudu k odpovědnosti za správní delikty podle ZOPK uvedené v rozsudku ze dne 27. 7. 2011, č. j. 1 As 86/2011-50), je nutno konstatovat, že ve věci došlo k prokázání objektivní stránky skutkové podstaty správního deliktu podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK – v důsledku nejednání žalobce (včasné nezajištění odstranění kovových opěr) došlo ke škodlivému následku (poškození dřevin), přičemž příčinou tohoto poškození bylo právě opomenutí vlastníka dřevin, tj. žalobce. Žalobce je tedy osobou, která odpovídá za deliktní jednání podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK a příslušný správní úřad (orgán ochrany přírody) byl oprávněn žalobci uložit zákonem vymezený trest. Právní závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v judikátech odkazovaných žalobcem, nejsou s právními závěry přijatými v této věci v rozporu.

[19] Co se týká namítané „zmatečnosti“ výroku napadeného rozhodnutí ČIŽP, soud uvádí, že výroková část rozhodnutí ČIŽP má všechny zákonem požadované náležitosti (§ 68 odst. 2 s. ř., § 77 zákona o přestupcích). Výrok obsahuje právní kvalifikaci skutku, tj. odkaz na § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK, přičemž lze souhlasit s hodnocením žalovaného, že nesprávný odkaz na správní delikt podle § 8 odst. 1 ZOPK, je zjevnou chybou v psaní a nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce od počátku správního řízení věděl, jaké jednání je mu kladeno za vinu, stejně jako jeho právní kvalifikace; v příkazu vydaném ve věci dne 16. 1. 2014 tato chyba uvedena není, a z podání odporu, stejně jako z protokolu o ústním jednání je zřejmé, že předmětem řízení není správní delikt podle § 8 odst. 1 ZOPK; ostatně toto ustanovení žádné správní delikty nevymezuje. Námitka zmatečnosti a nesrozumitelnosti výroku napadeného rozhodnutí ČIŽP, potažmo

nezákonnosti napadeného rozhodnutí žalované v důsledku neodstranění těchto (domnělých) vad, tedy není důvodná.

[20] Namítá-li žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů a pouze obecně (stejně jako v odvolání) poukazuje na domnělá opomenutí žalovaného, aniž by uvedl, které jeho odvolací námitky byly pominuty, které jím předložené důkazy nebyly provedeny, a v čem konkrétně zpochybňuje nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí, soud v reakci na tuto námitku konstatuje, že v napadeném rozhodnutí ani v řízení jemu předcházejícím neshledal namítané nedostatky. Naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK ze strany žalobce bylo dostatečným způsobem prokázáno, žalovaný se adekvátním způsobem vypořádal s odvolacími námitkami žalobce a napadené rozhodnutí zahrnuje odpovídající právní hodnocení věci.

[21] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[22] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, neboť soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. ledna 2018

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu